

Deinde ponit orationē ibi. (Ipse autē dñs noster iesus xps etc.) Quasi dicat. Sic monco: s; nihil valet nisi assit diuinū auxiliū. Et iō ponit pmo duplex dei bñficiū. Prīmū ē amor eius ad nos quo alia nobis impedit. Jō dicit. (Dilexit nos etc.) Scdm ē spūalis solatio ibi. (Et dedit solationē eternā. scde cor. i. Qui solatur nos i omni tribulatōe nra. Esa. 40. Cōsolamini solamini popule me dicit dñs deus vester etc.) Et dicit solationē eternā. scōtra oia mala imminētia r futura. Et iō expectamus spes bonā. i. bonoz eternoz infallibilitatē. pme pe. i. Qui s; magnā misericordiā suā regenerauit nos in spem viua. Et h in gñā. s. p quā speramus psequi vitā eternā. Ro. 6. Bñā dei vitā eterna. Petit autē p eis exhortationē q ē monitio ducēs aiū ad volendū. Et hāc pōt facere homo exterius: sed non esset efficax: nisi esset interius spūs dei. Unā dicit. Exhortet corda vestra. i. instiget. Osee. 7. Inducā eā in solitudinē r loquar ad cor eius etc. Itēz petit pfirmationē. Unde dicit. (Et pfirmet. Jps. Cōfirma h deus qd operatus es in nobis etc.) Quasi dicat exhortet per grām vt velimus: r confirmet vt efficaciter velim. Et hoc in omni opere bono r sermone. pcedit op^o sermone: quia cepit iesus facere r docere. Act. i.

C A P I. III.

DEcetero frēs orate pro nobis vt sermo dei currat r clarificetur sc̄z apd vos: r vt liberemur ab ipotunis r malis hoib⁹. Nō. n. oīuz est fides. Fidelis arde⁹ ē q cōfirmabit vos: r custodiet a malo. Cōfidimus autem de vobis fratres i domio: quoniā quecunq; precipimus r facitis r facietis. Dñs autē dirigat corda vñā in cbaritate dei r patientia christi. Benunciamus autez vobis fratres in nomine domini nostri iesu christi: vt subtrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinate r non secundū traditionem quam acceperunt a nobis. Jpsi enim scitis quemadmodum oporteat imitari nos: quoniam non inquieti fuimus inter vos: neq; gratis panem manducauimus ab aliquo: sed in labore r fatigatione nocte ac die operantes: ne quem vestrum grauaremus. Nō quasi nō habuerim⁹ potestātē: sed vt nosmetiplos formā darem⁹ vobis ad imitandum nos.

Supra instruxit eos de futuris i nouissimis: hic instruit eos de gbusdā q particulariter eis agēda erāt. Ubi pmo ponit instructio. Scdo eplē pclusio ibi. (Ipse autē deus pacis etc.) Itē pmo monet qualr se habeāt ad ipsum. Scudo ostēdit qd d eis pfidat ipse ibi. (Fidelis autē de⁹ etc.) Tertio quō se habeāt ad alios q iordinate ambulāt ibi. (Denūciamus autē vobis etc.) Circa primum pmo ponit orationē. Scdo qd in oratione ē petendum ibi. (Ut sermo etc.) Dicit g. Decetero. s. qz estis sufficienter instructi orate etc. Ro. i5. Obsecro igit vobis fratres p dñm nostrū iesum xpm: r p charitatē spūs sancti vt adiuuetis me orationibus vestris p me ad deū etc. Et hoc ē debitū: qz curati habent curā vtilitatis gregis. Heb. i3. Mementote prepositoꝝ vestroꝝ q vob locuti sunt verbū dei etc. Scudo ostēdit qd petendū ē. vt. s. tollant impedimēta p̄dicationis. Et iō dicit. Et sermo dñi currat. qz nō pōt to-

taliter spediti: s; retardari. Jō dicit currat. Col. 4. Orantes simul et p nobis vt dñs aperiat nobis hostiū sermonis ad loquēdū mysteriū xpi etc. Itē vt clarificet. s. p clarā et lucidā expositionē apud rudes r sapientes: sicut et apud vos. Ro. i. Sapiētib⁹ r insipiētibus debitor suz etc. Prouer. i. 4. Doctrina prudētū facilis. Itē p miracula q sunt demonstraciones fidei. Est enī ois sciētia clara p demonstratiōes: et h ē orandū. Act. 4. Da seruis tuis cuz oī fiducia log verbū tuū etc. Itē scdo orandū est p p̄dicato ribus vt liberent ab ipotunis r malis hoibus. s. pseudo ap̄lis q sunt ipotuni in disputando: mali i seducendo. Vel a p̄secutoribus q cogitauerūt inigritates in corde. Et ratio hui⁹ petitiōis ē: qz oīuz nō ē fides: qz licet videant habere eā: nō tñ hñt verā. Esa. 53. Dñe qs credidit audiu tui nō. Ro. io. Non omnes obediunt euangelio.

Deinde cū dicit. (Fidelis etc.) ponit fiduciā quā hz de eis. Et pmo facit hoc. Scdo orat p eis ibi. (Dñs autē etc.) Fiducia autē p̄det ex deo q grām dat: r ex hoibus q sunt liberi arbitry: vt dirigant i grā. Dicit pmo ex parte dei. Cōfido q orabit r exaudiemini: qz fidelis ē dñs q pfirmabit i bonis q in vobis est operatus. pme pe. vltimo. p̄ficiet: pfirmabit r solidabitq; etc. Et custodiet a malo culpe r pene. Si tñ in mala pene incidāt ē eis i bonū: qz diligētib⁹ deū oia cooperant in bonū etc. vt dñ Ro. 8. Scdo ex parte eoz dicit. (Cōfidim⁹ etc.) s. ex grā quā accepistis: sed in deo nō i virtute vestra. Heb. 6. Cōfidim⁹ autē de vobis dilectissimi meliora r viciniora salutis etc. Quā quecunq; precipimus etc. i. qñ perseverabitis. Exo. 24. Omnia verba que locutus est dominus faciemus.

Deinde cum dicit. (Dñs etc.) Pro eis orat dicēs. (Domini autē dirigat) s. vt pueniatis. Est autē boīs animū p̄parare: r dñi linguā gubernare: vt dñ puer. i. 6. Et paulo parat. Cor. hoīs disponit viā suā: s; dñi ē dirigere gressus eius. s. ad destinātū brauiū. Et iō dicit. Dirigat corda: nō solū exteriora opa: r hoc in cbaritate. Duo autē sunt p q i via salutis incedim⁹. s. bona q facimus r mala que sustinemus. S; opa nō sunt bona: nisi directa in finē cbaritatis. p^o Tim. i. Finis precepti ē cbaritas etc. Itē nec patientia nisi p xpm. Luc. 21. In patientia vestra possidebitis aīas vestras etc. Mat. 5. Beati eritis cū maledixerit vobis hoies etc. Et iō dicit. In patientia xpi. i. tolerantia maloz pp xpm vel ad exēplū eius. pme pe. 2. Christus passus ē pro nobis vobis relinquens exēplū etc.

Deinde cū dicit. (Denūciamus etc.) Ostēdit quō se habeāt ad hoies inordinate. Et pmo pponit edictū. Scdo exponit ibi. (Jpsi enim etc.) Tertio ostēdit necessitates edicti pponēdi ibi. (Audiuimus etc.) Dicit g. Sic vos vnitatis: et sic pfido. S; qz sunt quidā mali inter vos denūciamus. s. p̄fecti. In noīe etc. Voc. n. ad plātū p̄tinet. Esa. 58. Annūcia populo meo scelera eoz: r domui iuda peccata eoz etc. Eze. 3. Sanguinē illius de manu tua regram. Et seqt edictū dicēs. (Ut subtrahatis etc.) Et h introductū ē in ecclesia q mali vitent: r hoc ne ifirmiores eoz p̄ortio maculent. Ecc. i. 3. Qui tetigerit picē ingnabit ab ea. pme cor. 5. Modicū fermētuz totā massaz cor rūpit. Itē ad sanationē peccātis vt pfusio cedat ei i salutē. Ecc. 4. Est pfusio adducēs peccatū: r pfusio adducēs gloriā. Nec h v3 fieri passim: s; cū deliberatiōe r maturitate. p^o Cor. 5. Cōgregatis vobis r meo spū cū virtute dñi iesu tradere h; sathane i interitū carnis etc. Et sic hic dñ. Ut subtrahatis etc. Nec v3 fieri excomunicatio: nisi p aliquo peccato: qz hic dñ inordinate etc. Et hoc est qñ aliqd ē fm se malū: r i ordinē iuris nālīs: vt glosa exponit. pme cor. i. 4. Ut oia honeste r fm ordinē fiāt i vobis. Ro. i3. Oia que sunt a deo ordinata sunt. Uel qz est

Ad Thessalonicenses II.

prohibitum et doctrinā ecclesie. Un̄ dicit. (Et non s̄m traditionē r̄c.) Supra sc̄do huius. Tenete traditōes q̄s didicistis siue per sermonē siue per epistolā nostram.

C Deinde cū dicit. (Ipse enim r̄c.) Exponit q̄tū ad vltimū qd̄ dixerat. s̄m traditiones oñdēs q̄ sit traditio hec et quō acceperunt ab ipso. Est aut̄ hec traditio: vt nō eēt ociosi vel curiosi. Et p̄mo oñdit quō acceperunt verbo. Sc̄do quō exemplo. Itē p̄mo oñdit q̄ vitauit inquietudinē. Sc̄do quō. Tertio assignat cām. Dicit ḡ. Traditio nē quā acceperūt scitis r̄c. qz̄ prelati sunt imitandi nō in oibus: sed in his que sunt regula xp̄i. p̄se cor. 4. r̄. ii. Imitatores mei estote: sicut et ego xp̄i r̄c. Et in quo: qm̄ nō inquieti fuimus iter vos. Erāt. n. thessalonicenses valde liberales. p̄me thes. 4. De charitate fraternitatis non necesse habemus scribere vobis: ipsi. n. didicistis r̄c. Et hac rōne pauperes ociose viuēbāt et ex ocio dabāt se operib⁹ indebitis nec p̄tinentibus ad eos. Et hoc erat ingetudo. Et iō dicit. (Qm̄ nō ingeti r̄c.) p̄me thes. 4. Operā det̄ vt geti sitis r̄c. Itē neqz̄ gratias r̄c. qz̄ opib⁹ manuū operabāt act. 20. d̄r. Ip̄si scit̄ qm̄ ad ea q̄ mibi op⁹ erant et his q̄ mecū sunt ministrauerūt manus iste. Et puer. vl timo. Panē ociosa non comedit. Numeri. 16. Tu scis: qz̄ nec asellū gdez̄ vnqz̄ acceperim ab eis r̄c. S̄z̄ in labore et fatigatiōe. Nō pap̄ s̄z̄ nocte et die. i. trine. qz̄ aliqui opoz̄ rebat eū predicere et docere et residuū ponebat i labore. **C** Ne quē vestz̄. sc̄do cor. 12. Quid est quod pre ceteris minus habuistis nisi q̄ non grauauī vos.

C Deinde cū dicit. (Nō quasi non r̄c.) Assignat cām sui operis manualis. Ubi excludit primo cām falsam. Secūdo ponit verā. Falsa quidē cā eēt si qs̄ diceret q̄ ei nō liceret accipere ab eis sumptus. Et iō dicit. (Nō q̄si r̄c.) imo habuimus p̄tēz̄ viuēdi de sumptibus fidelīū. p̄me cor. 9. Qui altario deseruiūt cū altari p̄cipiāt. Mat. 10. Dignus ē operarius cibo suo. p̄ cor. 9. Sic et dñs ordi nauit his q̄ euangeliū annūciāt de euangelio viuere. Et sic ex euangeliū sunt duo genera hoīum potestate habentīū viuere d̄ sūptibus: q̄. i. altari deseruiūt vt p̄dicatores.

C Deinde cū dicit. (Sed vt nos r̄c.) Ponit verā causā. Nā duplicē cām inuenimus quare apl̄s manuibus laborauit. Una apud corinthios. Alia hic. Illi enīz̄ erāt auari et grauati sicut ibi d̄r. Cā autē quare laborauit hic fuit hoz̄ ocīū. Et iō dicit. Ut nos essemus in forma. s. laborādi. p̄me 2im. 4. Exemplū esto fidelīū in v̄bo: in oueruatione: in charitate: in fide: in castitate. p̄ Pe. 5. Forma facti gregis. Alia cā ponit i glosa. p̄me cor. 4. s. qm̄ nō inuenimus q̄ det nobis: et tunc laborabat. Quarta cā erat: vt sicut monachi egypti nō essent ociosi. Ecc̄. 33. Multam maliciā docuit ociositas r̄c. Un̄ q̄ nō h̄nt exercitiūz̄ vel officij vel studij vel lectionis periculose viuunt ociosi.

Lectio. II.

Nam cuz̄ essemus apud vos: hoc denūciabamus vobis: quonīaz̄ si quis non vult operari: nec manducet. Audiuius enim inter vos quosdā ambulantes inquiete: nihil operantes: sed curiose agentes. His autem qui eiusmodi sunt denūciamus et obsecramus in domino iesu christo vt cum silentio operantes suū panem manducēt. Vos aut̄ fratres nolite deficere benefactentes. Quis si quis non obedierit verbo nostro: per epistolā hanc notate et nō cōmisceamini cuz̄ illo vt cōfundatur. Et nolite quasi inimicū existimare:

sed corripite vt fratrem. Ipse autem deus patris det vobis pacem sempiternam in omni loco. Dominus sit cum omnibus vobis. Saluatio mea manu pauli quod est signū in omni epistola. Ita scribo. Gratia domini nostri iesu christi cum omnibus vobis. Amen.

C Supra oñdit apl̄s qd̄ eis suo exemplo tradidit: vt. s. nō essent ingeti: sed vt operarent. hic ostendit quō hoc p̄s verbis et factis tradidit. Un̄ dicit. (Cū essem⁹ r̄c.) Quasi dicat. Ut formaz̄ daremus vobis: fecimus qd̄ docuim⁹: qz̄ hoc denūciabam⁹. Qm̄ si qs̄ r̄c. Hec verba sicut dicit glosa et Augustinus i libro de operibus monachoz̄: qdā puertebant q̄ nō sit licitū seruis dei manib⁹ operari: pp̄ hoc qd̄ d̄r. Mat. 6. Nolite solliciti eē r̄c. Nā dicunt hanc operationē pertinere ad sollicitudinē victus: et pp̄ h̄ istō referebāt ad spūalia opa. Quasi dicat. Si qs̄ nō vult facere opa meritoria et spūalia nō ē dignus māducare. S̄z̄ hoc ē i intentionē apostoli q̄ dicit. (Denūciabam⁹ nos) sic fecisse. s. in labore et fatigatiōe. S̄z̄ qd̄ ē qm̄ si qs̄ non vult r̄c. Est ne hoc p̄siliū vel preceptū: Et videt̄ esse p̄ceptū: qz̄ infra dicit. Si qs̄ nō obedierit verbo n̄ro r̄c. Ergo oēs tenent̄ manibus opari. Qui igit̄ nō operat̄ manib⁹: sed stat ociosus peccat mortaliter. R̄ñdeo: dicendū ē q̄ ē p̄ceptū: s̄z̄ aliqd̄ p̄cipit̄ dupliciter: simplr̄ vl̄ sub d̄ditio ne. Simplr̄ p̄cipit̄ qd̄ p̄ se ē necessariū ad salutē: et hec sūt opa virtutū. Sub d̄ditione vero: vt qm̄ talis ē casus sine quo preceptū seruari nō p̄t. P̄cipit̄ aut̄ homini q̄ corpus suū sustentet. Al̄s enī ē homicida suip̄si. Heñ. 2. De omni ligno paradisi comede r̄c. Ex p̄cepto ergo tenetur hō corpus suū nutrire. Et sicut ad oīa sine quibus corpus nō p̄t viuere tenemur. Un̄ q̄cūqz̄ non h̄z̄ alias v̄n corp⁹ sufficet̄ licite: vel possessione vel licito negotio: tenet̄ laborare ne furef. Ephe. 4. Qui furabāt̄ tā nō furef: magl̄ aut̄ laborez̄ operādo manibus suis r̄c. Est ḡ p̄ceptū qm̄ aliter nō p̄t licite viuere. Un̄ dicit. Si qs̄ nō vult opari nec māducet. Est ḡ duobus modis necessariū: vt hō possit māducare. s. vel q̄ h̄at possessionē: vel q̄ licite parret. ps. Labores manus tuaz̄: qz̄ māducab̄ r̄c. i. thes. 4. Operamini manibus vestris sicut precipimus vob r̄c.

C Deinde cū dicit. (Audiuius r̄c.) Ponit necessitates huius p̄cepti: qz̄ apl̄s dixit hoc nō tā ex officio docent̄: q̄ pp̄ vitiū gentis. Iō primo ponit culpā q̄ inducit necessitatē p̄cepti. Sc̄do adhibet remediū ibi. (Dis at̄ q̄ r̄c.) Dicit ḡ. Audiuius r̄c. Quasi dicat. Iō nō occulto h̄ p̄ceptū: qz̄ audiuius quosdā r̄c. Anima. n. hoīs semper opz̄ q̄ circa aliqd̄ occupet̄: et ideo necesse est q̄ ociosi inquietudinē patiant̄ circa illicita. p̄me thes. 4. Operā detis vt quieti sitis r̄c. Et addit. (S̄z̄ curiose. s. de negocijs aliorum. p̄ouer. 21. Desideria occidunt pigrum.

C Deinde adhibet remediū cū dicit. (Dis q̄ aut̄ r̄c.) Et primo ex parte peccantiū. Sc̄do ex pte alioz̄ ibi. (Vos aut̄ r̄c.) Dicit ḡ. Dis q̄ sunt h̄z̄ denūciamus seuerē vt p̄latus: obsecramus aut̄ charitative vt pater eoz̄: panem suū nō alienū: s̄z̄ debitū sibi. s. licite acq̄sitū cū silentio. i. sine inquietudine nō discurrendo. Esa. 30. Cultus iusticie silentium. Eze. 33. Multā maliciam docuit ociositas.

C Deinde cū dicit. (Vos aut̄ r̄c.) Ex parte alioz̄ nō peccantiū duplex adhibet remediū. Primo. s. q̄ nō cessent benefaciēdo. Sc̄do q̄ illos corripiant ibi. (O si qz̄ r̄c.) Dicit ergo. (Vos aut̄ r̄c.) Quasi dicat. Nolite deficere h̄faciēdo licet ociosi abutant̄. Gal. 5. Bonū facientes nō deficiamus r̄c. Et hoc necessariū ē et si operent̄ manibus: et nō deesset̄ eis aliqd̄: qz̄ necessaria ē alijs subuetio. **C** Deinde cū dicit. (O si qs̄ r̄c.) innuit q̄ corrigant̄. Et

pmo ostendit quo ordine puniant. Secundo ostendit effectum pe-
ne ibi. (Ut confundant.) Tertio fines ibi. (Et nolite etc.)
in ordine vero primo ponit culpam. Secundo eius manifestatio-
nem. Tertio eius punitionem. Culpa est inobediencia: et ideo dicit.
(Quod si quis non obedierit.) i. Reg. 15. Quasi peccatum ariola
di est repugnare: et quasi zelus ydolatrie nolle acquiescere.

Manifestatio et uictio ponit cum dicit. Huc per episto-
lam notate. i. manifestate per veritatis inquisitiones. Job. 29.
Tamquam quae nesciebat diligentissime inuestigabat. Pena
eius est in excoriatione. Unde dicit. (Et non commisceamini
cum illo.) ps. cor. 5. Luce habet nec cibum sumere. z. Jo. Noli-
te eum recipere in domum nec aue ei dixeritis. Vic nota quod
excommunicatio infligitur in inobediencia: ut tunc est uictus.
Unde dicit. Si quis non obedierit: per epistolam vestram huc nota-
te. i. significare nobis ut puniat: et tunc vos interim ne com-
misceamini cum illo. Sed effectus pene est ut confundat et ex-
hoc resipiscat. Ecc. 1. 4. Est confusio adducens peccatum et est
confusio adducens gloriam etc. Finis autem et intentio ut est ei
correctio quam intendit charitas. Unde dicit. (Et nolite etc.)
quod non debet fieri ex liuore odii: sed ex studio charitatis. Quasi
dicat. Quod ipsius veritatis non fiat ex odio inimicitie. Mat. 5.
Diligite inimicos vestros: benedicite his qui oderunt vos etc.
Et ideo dicit. Sed corripite ut fratrem. In quo ostendit chari-
tatis. ps. Ecce quod bonum et quod iocundum habitare fratres in unum.

Deinde cum dicit. Ipse autem etc. claudit epistolam. Et pri-
mo ponit conclusio. Secundo saluatio quae est quasi epistole sigil-
lum ibi. (Saluatio etc.) Itaque prima in duas: quia eis primo
optat dona dei. Secundo ipsum deum ibi. (Dominus sit etc.) Quam-
tum ad primum dicit. (Ipse etc.) Deo deus est pacis spiritus ad duo.
Pax enim consistit in duobus: ut scilicet hoc concordet ad seipsum
et ad alios. Et neutrum potest haberi sufficienter nisi in deo: quod
sibi non concordat sufficienter: nisi in deo et minus alijs: quia
tunc affectus hominis concordat in seipso: quoniam quod est in unum
sufficit quantum ad omnes quod nihil potest esse nisi per deum. ps. Qui re-
plet in bonis desiderium tuum. Quaeque enim alia propter deum
non sufficient ad omnes: sed deus sufficit. Jo. 16. In me pacem
habebitis etc. (Itaque homines non unum inter se: nisi in eo quod
est coram inter eos: et hoc est maxime deus. Et ideo dicit. Deus
pacis det non pacem temporalem: sed sempiternam. i. spiritualem que
hic incipit et ibi perficitur. ps. Qui posuit fines tuos paces.
Et hoc in omni loco: et in toto mundo apud fideles. (Quam-
tum ad 2um dicit. (Dominus sit etc.) quod nihil aliud bene habet nisi ipsa
habeat per fidem et charitatem. (Saluatio. hoc dicit per fide-
les pueriles epistolas eius. Gal. ultimo. Videte qualibus
litteris scripsi vobis manu mea etc. Quod est signum etc. Gratia
gratuitum donum dei quod gratos vos reddidit deo etc. Joan. 1.
Veritas et veritas per iesum christum facta est.

Explicit deuota et subtilis explanatio angelici doctoris
sancti Thome agnatis ordinis fratrum predicatorum super epistola
secunda et vltima gloriosi apostoli sancti Pauli ad Thessalonicenses.

Incipit deuotissima postilla eiusdem sancti doctoris Tho-
me agnatis ordinis fratrum predicatorum super prima epistola eiusdem
sanctissimi Pauli apostoli ad Timotheum.

Prologus.

In manu dei potestas

terre: et execrabilis omnis iniquitas gentium et
vtilis rectorum suscitabit in tempore super illam.
Ecc. 10. Nec verba materie huius episto-
le veniunt. Prius enim instruxit ecclesiam
in his quae ad eius unitatem pertinent. Dic instruit ipsos recto-
res ecclesie quae sunt quasi principalia membra eius. Circa quod
videnda est ista instructio et vtilitas. Instructio est in deo: quod

In manu dei etc. Et hoc tripliciter: quod ab ipso exoritur. Ro-
ma. 13. Non est potestas nisi a deo. Itaque quod secundum deum debet regulari.
puer. 8. Per me reges regnant et aditores legum iusta dicer-
unt etc. Itaque quod secundum dei dispositionem eorum potestas fundatur. Dan.
2. Et ipse mutat tempora et etates: transfert regna atque constitu-
tuit etc. Itaque vtilitas eorum ostenditur: quod est ad cohibendam nequiam
hominum: quod execrabilis omnis iniquitas gentium. i. i. Iusto non est
lex posita. Rectores legum tripliciter debent se habere ad ma-
la. Primo ut ea corde odio habeant. z. Macha. 3. Nihil odio
hominis mala etc. Secundo ut prohibeant ea ne fiant. puer. 20.
Rex quae sedet in solio iudicij dissipat omne malum inuitu suo.
Tertio ut facta puniant. Ro. 13. Minister. n. dei est vin-
dex in ira ei qui male agit. Tertio videnda est vtilitas ibi.
(Vtilis rectorum etc.) Et ad tria est vtilis rector qui notant.
Ecc. 1. 4. Joseph princeps frum firmamentum gentis rector
fratrum: stabilimentum populi. Primo princeps fratrum ut ge-
te sustentet per potentiam. Esa. 19. Et rex fortis dominabit eorum etc.
Rector fratrum dirigendo per sapientiam. Esa. 32. Princeps eorum
sunt digna principe cogitabit etc. Ecc. 10. In medio fratrum
rector illo. Stabilimentum populi ut cohibeat ab iniustis per
iusticiam. ps. Tu populum humile saluum facies et oculos superbo-
rum humiliabis etc. Et sic per maiorem partem eplaz: quod est ad instru-
ctionem rectorum populi fidelis in quo quaedam profuerunt in spiritualibus
sicut prelati ecclesiarum: quos primo instruit. Quaedam vero in temporalibus
sunt: quos 2° monet. Et hinc epla ad philemonem. Circa primum tres
sunt eplae. In tria quae spectant plato: quorum primum est ut guber-
net populum. Secundum ut per populum subdito patiat. Tertium ut
malos coerceat. Primum in prima ad Timotheum. Secundum in secunda
vbi agit de martyrio. Tertium in epla ad Titum vbi agit ac-
docet quod vitet hereticos: ut et per in argumetis eplaz.

CAPITULUM.

Aulus apostolus iesus christus impius
dei saluatoris nostri et christi iesu spei
nostre Timotheo dilecto filio in fide
et misericordia et pax a deo
patre et christo iesu domino nostro.

Diuiditur haec epla in salutationem et eplarem narrationem ibi.
(Sicut rogavi etc.) Circa primum tria facit: quod primo ponit
personam salutatis. Secundo persona salutata. Tertio bona opta-
ta. Describit autem personam salutantem primo ex nomine Pauli: quod
venit auctoritati per duo. In apostolatu. n. duo sunt. scilicet altitu-
do potestatis ad quam exaltant humiles. i. Reg. 13. Luce esles
paruulus in oculis tuis: caput in tribubus israel factus es. Et
Paulus dicitur modicus. Itaque claritas sapientie: et haec dicitur pre-
bet paruulis. Math. 11. Reuelasti ea paruulis etc. Secundo
ex auctoritate: quod apostolus. i. missus. Jo. 20. Sicut misit me
pater. prime cor. 9. Signaculum apostolatus mei vos est in
domino. Tertio ex origine huius auctoritatis. Unde dicit.
(Iesu christi secundum imperium dei etc.) Act. 13. Segregate michi
Barnabam et Saulum in opus quod assumpsi eos etc. i. Reg. 13.
Quesuit sibi dominus vix iuxta cor suum etc. Ex quo per quod pre-
lati ex necessitate precepti tenent ad ea quae sunt proprium officii.
prime cor. 9. Ne michi. n. est si non euangelizauero. Et iesu
quod est spes nostra ut ad eum veniamus. phil. 1. Desiderium habens dis-
solui et esse cum christo etc. Vel spei nostre: quod per ipsius speramus ad
pisci bona eterna. prime pe. i. Regenerauit nos in spem
viam etc. Ro. 15. Per solatorem scripturarum spes habeamus.
(Personam salutata describit tripliciter. Primo ex nomine cum
dicit. (Timotheo) dicitur Act. 16. Itaque ex affectu dicitur (vile-
cto) phil. 2. Neminem habeo tam vnicum etc. Itaque ex filia-
tione dicitur. (Filio meo) in fide. f. a se conuerso. prime cor.
rinth. 4. Misit ad vos timotheum filium meum charissimum et
fidelis domino etc. (Tunc autem primo ponit bona optata. Et se-
cundo ostendit a quo sunt. Sciendum est autem quod in alijs epistolis